

Brachyopa op Schier

Zweefvlieglarven worden, begrijpelijk, heel wat minder gezocht en waargenomen dan de vliegen zelf. Helaas is het determineren van de larven best lastig door het gebrek aan goede literatuur. Toch zijn waarnemingen van larven wel vaak heel leuk en zeer nuttig voor inzicht in de levenswijze van zweefvliegen.

Vorig jaar, op 14-V-1996, was ondergetekende met Hans Inberg en Martijn de Jong korstmossen aan het bekijken in de dorpskern van Schiermonnikoog. Het ene mos nog mooier dan het andere, maar deze subtiële schoonheden met hun vaak nog fraaiere namen waren plotsklaps vergeten bij de aanblik van een ander verschijnsel: Een bloedende boom! Een dikke, troebele vloeistof kroop uit een scheur in de bast vanaf één meter twintig tot op de grond. Behalve vele waarschijnlijk uiterst boeiende kleine kevertjes kropen er ook een stuk of tien vliegelarven van verschillende grootte aan de randen van de sapstroom. Omdat ik werkelijk geen idee had wat voor beesten het waren, nam ik de twee grootste mee. De één heb ik direct in de alcohol gemikt. De poging om de andere larve uit te kweken mislukte al binnen een week met het overlijden van het diertje.

Kortgeleden heb ik de larve eindelijk op naam kunnen brengen met behulp van een Brits boek, de "*Olldroyd*". Uiteraard bleek het een zweefvlieg te zijn, namelijk een *Brachyopa insensilis*. De larve hiervan bezit niet alleen de voor *Brachyopa* gebruikelijke rare vage uitsteeksels, maar is ook volledig bezet met donkere stippen. Dit is een vrij leuke waarneming, op de wadden is zelden een *Brachyopa* gezien maar is de rest van het land zijn het ook niet direct talrijke soorten. Het zijn wel zweefvliegen waar je op bedacht moet zijn,

want ze lijken sterk op "normale" vliegen. De literatuur is niet geheel eensgezind over het larvale biotoop van *Brachyopa*'s; zowel sapstromen als onder schors worden genoemd. Maar de relatie met bomen is wel duidelijk. Op Schiermonnikoog zijn weinig bomen, en de vraag is dan ook of *B. insensilis* op meer van deze eigenlijk ordinare plaatsen in het kustgebied voorkomt.

Bart Achterkamp

Baltsgedrag van *Anasimyia lineata*

Op zaterdag 31 mei was ik op excursie met de entomologische vereniging en belandde de excursie bij het Besthemerven in het Zeessebosch bij Ommen.

(Amersfoortcoördinaat: 226/501). Aan de oever van dit ven vloog veel *Anasimyia lineata*, te herkennen aan de lange snuit. De mannetjes en de vrouwtjes bleken goed uit elkaar te houden omdat ze enigszins van kleur verschillen. De vrouwtjes maakten een grijzige indruk en de mannetjes een meer oranje indruk. Toen ik nog eens wat beter keek, viel mij op dat de *Anasimyia*'s aan het baltsen waren en daarbij typisch gedrag vertoonden. De vrouwtjes zaten op bladeren van waterdrieblad terwijl de mannetjes rondvlogen. De mannetjes gingen af en toe boven een vrouwtje zweven en wiebelden dan op een heel typische manier heen en weer. Hun kop bleef ongeveer op dezelfde plek hangen, maar hun achterlijf zwiepte heen en weer. De vrouwtjes reageerden hierop door de vleugels wijd uit elkaar te doen en hun kont omhoog te steken. Ze bewogen de top van hun achterlijf een beetje omhoog en omlaag. Na dit een paar seconden gedaan te hebben, ging het mannetje proberen of het vrouwtje wilde paren en ging hij erbij zitten op het blad en/of op het vrouwtje.